

Laparoskooppinen palleatyräleikkaus (fundoplikaatio)

Ohjeita ruokatorven tulehduksen (esofagiitti) ja/tai palleatyrän (hernia hiati) kirurgisesta hoidosta.

Ruokatorven tulehdus aiheutuu yleisimmin siitä, että **hapanta mahan sisältöä nousee toistuvasti ruokatorven puolelle**. Puhutaan refluksisairaudesta (refluksi= takaisin virtaus). Hapan mahaneste ärsyttää ja syövyttää ruokatorven limakalvoa ja seurauksena on **tulehdusreaktio, joka voi aiheuttaa esim. närästystä, rintakipua, yskää ja nielemisvaikeuksia**. Refluksi johtuu siitä, että ruokatorven alaosassa oleva sulkijalihas toimii huonosti ja päästää mahan sisältöä väärään suuntaan. Yhtenä osatekijänä on usein tyrämuodostus palleassa. Ruokatorven refluksisairaus on hyvin tavallinen. Sairaus hoidetaan kirurgisesti, jos konservatiivisilla menetelmillä (lääkehoito, ruokavalio, elämäntapaohjeet ym.) ei saada toivottua tulosta.

Toimenpide

Toimenpiteessä **palautetaan mahdollinen tyrä takaisin vatsaonteloon**. Tärkein osa leikkausta on fundoplikaatio, jonka tarkoitus on estää mahalaukun sisällön takaisinvirtaaminen ruokatorven puolelle. Fundoplikaatio tehdään siten, että mahalaukun yläosa tuodaan ruokatorven takaa etupuolelle ja ommellaan se mansetiksi ruokatorven ympärille. **Tähystysleikkauksessa** vatsaonteloon viedään ohuiden hylysyjen kautta kameraoptiikka ja tarvittavat instrumentit (yhteensä 5 pientä haavaa). Leikkaus tehdään **nukutuksessa**.

Toipuminen

Pienten haavojen takia toipumisaika on nopea. Leikkauksen jälkeisestä päivästä lähtien voi liikkua vapaasti, mutta on syytä välttää raskasta fyysistä rasitusta sekä painavien tavaroiden nostamista (yli 10 kg) noin kaksi viikkoa. Vatsan seutu on hieman turvoksissa, joten väljät vaatteet ovat mukavimmat.

Ruokailu

Ensimmäisen viikon aikana leikkauksesta kannattaa syödä vain **nestemäistä ja soseutettua** ruokaa. **Kylmät ja lämpimät juomat ja ruuat voivat aiheuttaa kouristuksen uudessa mahansuussa. Tuoretta leipää ja lihaa tulisi välttää. Viikon kuluttua leikkauksesta saa syödä tavallista ruokaa pieninä annoksina, mutta ruoka pitää pureskella hyvin.**

Voimakkaasti maustettuja ruokia ja hiilihappopitoisia juomia esim. coca-colaa tulee välttää. Mahdolliset nielemisvaikeudet menevät ohi muutamassa päivässä. Leikkauksen jälkeen voi olla mahdollista, ettei voi enää oksentaa.

Haavanhoito

Haavojen päällä olevat taitokset voi poistaa leikkauksen jälkeisenä päivänä ja mennä suihkuun.

- A) Haavalla on itsestäänsulavat ompeleet, joita ei tarvitse poistaa. Haavateipin voi poistaa viikon kuluttua. Saunominen on sallittua viikon kuluttua leikkauksesta, uimaan ja kylpyyn voi mennä 2 viikon (14 vrk) kuluttua.
- B) Haavalla on poistettavat ompeleet. Ompeleet voi poistaa 7 päivän kuluttua omassa terveystieteidenkeskuksessa, työterveyshuollossa tai neuvolassa (_____/_____ pvm). Haavateippi saa olla paikoillaan siihen saakka. Saunoa voi päivän kuluttua tikkien poistosta.

Kivunhoito

Leikkauksen jälkeen saattaa haavakivun lisäksi esiintyä kipua hartioiden ja kylkiluiden seudussa. Tämän aiheuttaa kaasu, jota on johdettu vatsaonteloon leikkauksen ajaksi. Kaasu aiheuttaa palleaärsytyksen, joka säteilee olkapäähän. Kipu on vaaratonta ja häviää parissa päivässä. Liikkuminen ja kipulääkkeet auttavat.

Kipulääkkeitä on hyvä ottaa säännöllisesti 1-4 vrk:n ajan ja sen jälkeen tarvittaessa:

Parasetamoli

Tulehduskipulääke

Vahva kipulääke

Muut lääkkeet

Sairausloma on 2 viikkoa.

Jälkitarkastus on 6 viikon kuluttua leikkaavan lääkärin luona.

Yhteydenotot

Haavan tulehdusoireiden (yltyvä kipu, voimakas turvotus, kuumotus, punoitus, jatkuva haavaeritys) tai muun ongelman (kuten kovaa vatsakipua, jatkuvaa pahoinvointia, huimausta, huonoa oloa, kuumetta tai runsasta verenvuotoa haavoista) ilmaantuessa tulee ottaa yhteys terveystieteiden keskuksen tai hoitavaan yksikköön:

Päiväkirurginen yksikkö A2 arkisin klo. 07.00 - 17.00 puh. **(06) 323 1552**

Päivystyspoliklinikka muuna aikana puh. **(06) 323 1311**

Oma terveystieteiden keskus tai työterveyshuolto

Toivotamme hyvää toipumista !